

BEZPŁATNY

ISSN 1509-4677

powiatowy

NR 6/2024 (230)

Kurier

LEŻAJSK
NOWA SARZYNA
GRODZISKO DOLNE
KURYŁÓWKA

www.starostwo.lezajsk.pl

W numerze:

- Wizyta studyjna samorządowców z powiatu leżajskiego w Geotermii Podhalańskiej
- Nowoczesny monitoring w leżajskim nadleśnictwie
- Podkarpacka Nagroda Samorządowa dla Powiatu Leżajskiego
- 80. rocznica katastrofy bombowca Halifax JPP 224 nad Tarnogórą - 1944 r. cz. 4.
- Podróże: Amazonia cz. 2

W NUMERZE:

POWIAT 4-12

- Wizyta studyjna samorządowców z powiatu leżajskiego w Geotermii Podhalańskiej
- Nowoczesny monitoring w leżajskim nadleśnictwie
- Podkarpacka Nagroda Samorządowa dla Powiatu Leżajskiego
- Powiat Leżajski na Krajowych Dniach Pola w Boguchwale
- Powiatowe obchody Dnia Strażaka
- Dobra energia zaraża
- Leżajskie harcerki na Monte Cassino
- Królowa Parady 3 Maja z grodziskimi korzeniami

OŚWIATA 13-16

- ZSL
- ZST
- SOSW

KULTURA 17-21

- VIII edycja wystawy prac plastycznych osób z niepełnosprawnościami „Odnaleźć siebie...”
- 80. rocznica katastrofy bombowca Halifax JPP 224 nad Tarnogórą - 1944 r. Cz.4.
- Dzień Dziecka w Muzeum Ziemi Leżajskiej
- Noc Muzeów 2024
- MZL otrzymało dofinansowanie na organizację Festiwalu Kultury Lasowiackiej

SPORT 22

- 10. Leżajski Bieg Zośki Turosz
- I runda Pucharu Okręgu Rzeszowskiego w łucznictwie z sukcesem dla KS „Igå” Jelna

KALENDARZ IMPREZ 23

PODRÓŻE: 24-25

- Amazonia cz. 2

REKLAMA 26-28

WRĘCZONO NAGRODY

„PRZYJACIEL POWIATU LEŻAJSKIEGO”

Od 2012 roku wiele osób i instytucji zostało uhonorowanych tytułem Przyjaciela Powiatu – tytułem mającym na celu wyróżnienie tych, którzy w znaczący sposób przyczyniają się do wieloaspektowego rozwoju powiatu i budują jego pozytywny wizerunek także poza granicami ziemi leżajskiej.

W gronie dotychczas nagrodzonych znajdują się osoby i podmioty prezentujące często różne wartości, branże, pola działania czy zainteresowania. To właśnie ta różnorodność jest siłą społeczności, którą wspólnie tworzymy, siłą naszej małej ojczyzny.

29 maja, podczas spotkania w Zespole Szkół Technicznych, odbyło się uroczyste wręczenie nagród. Zarząd Powiatu: starosta Zdzisław Leško, wicestarosta Lucjan Czencek oraz członek zarządu Wanda Rakszawska-Stopyra wręczyli wyróżnienia.

Obecny na spotkaniu wicemarszałek województwa podkarpackiego Ka-

rol Ożóg złożył gratulacje nagrodzonym oraz okazjonalne życzenia z okazji Dnia Samorządu Terytorialnego i Pracownika Samorządowego.

Do znamienitego grona dołączyli kolejni Przyjaciele Powiatu Leżajskiego, tj. w kategorii Społecznik: Marek Piechuta, Osobowość: Halina Samko, Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku, Przedsiębiorca: Rolniczo-Wytwórczy Kombinat Spółdzielczy im. Antoniego Paški w Dębnie.

Spotkanie uświetnił swoimi występami Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Leżajska”.

KC

Kurier Powiatowy - Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Leżajsku,
ul. Kopernika 8, 37-300 Leżajsk.

Adres redakcji:

ul. Skłodowskiej 8

(budynek B Starostwa Powiatowego w Leżajsku),
tel. 17 240 45 72,

e-mail: promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna: Natalia Nowicka.

Redakcja wydania:

Małgorzata Charko (ZST), Stanisław Majcher (ZSL),
Tomasz Chwałek (SOSW), Roman Ferdiekiewicz
(Muzeum Ziemi Leżajskiej).

Wszelkie prawa zastrzeżone. Artykuły odzwierciedlają poglądy ich autorów. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów i zmiany tytułów.

Za treść reklam i ogłoszeń płatnych redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk: TOP DRUK Sp. z o.o., sp. k.,
ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża

Nakład: 3000 egzemplarzy

Numer zamknięto: 21.06.2024 r.

III SESJA

RADY POWIATU LEŻAJSKIEGO

22 maja w sali obrad Rady Powiatu Leżajskiego odbyła się II sesja Rady Powiatu Leżajskiego.

Po przyjęciu protokołu z I sesji Rady Powiatu oraz porządku obrad radni podjęli uchwały w sprawie:

- wyboru przewodniczącego i pozostałych członków Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Leżajskiego,
- wyboru przewodniczącego i pozostałych członków Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Powiatu Leżajskiego,
- ustalenia zakresu działania Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Powiatu,
- ustalenia zakresu działania Komisji Spraw Społecznych,
- ustalenia składu osobowego Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Powiatu,
- ustalenia składu osobowego Komisji Spraw Społecznych,
- zmian w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Leżajskiego,

- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2024 r.

Następnie zapoznali się z „Oceną zasobów pomocy społecznej za 2023 rok” i sprawozdaniem z realizacji Programu Współpracy Powiatu Leżajskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2023 rok.

Ponadto starosta przedstawił informację na temat stanu realizacji prac scaleniowych w Gminie Grodzisko Dolne, informację o zadaniu inwestycyjnym pn. „Rozbudowa kompleksu i przebudowa istniejącego budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Leżajsku” oraz sprawozdanie z prac Zarządu Powiatu w okresie międzysesyjnym.

Na kolejnej sesji, która odbyła się 13 czerwca radni zapoznali się z:

- informacją Powiatowego Lekarza Weterynarii w Leżajsku o działaniach Powiatowego Inspektoratu Weterynarii na terenie powiatu leżajskiego w 2023 r.,
- oceną stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu leżajskiego za 2023 r.
- informacją z działalności Muzeum Ziemi Leżajskiej za 2023 r.,
- informacją o realizacji zadań z zakresu kultury, promocji, współpracy międzynarodowej oraz kultury fizycznej i turystyki w 2023 r.

W dalszej części spotkania radni podjęli uchwały w sprawie:

- uchylenia uchwały w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu leżajskiego,
- powołania Rady Muzeum przy Muzeum Ziemi Leżajskiej,
- powołania Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Leżajsku.

Członkowie rady zapoznali się z również z informacją starosty na temat funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej w Brzozie Królewskiej, informacją o realizacji inwestycji drogowych na terenie powiatu leżajskiego, a także ze sprawozdaniem z prac Zarządu Powiatu w okresie międzysesyjnym.

NN

Wizyta studyjna samorządowców z Powiatu Leżajskiego w Geotermii Podhalańskiej

Czy gmina może być niezależna energetycznie w oparciu o dostępne lokalnie źródła energii geotermalnej? Jaki jest szacunkowy koszt odwiertu geotermalnego? Z jakich funduszy gmina może sfinansować odwiert badawczy? W jakich dziedzinach gospodarki można wykorzystać zasoby wód geotermalnych? Czy wykorzystanie wód geotermalnych do ogrzewania budynków jest opłacalne? Na te i wiele innych pytań szukali odpowiedzi samorządowcy z Powiatu Leżajskiego podczas wizyty studyjnej w najstarszej i największej w Polsce Geotermii Podhalańskiej. Wizyta została zorganizowana z inicjatywy Zarządu Powiatu Leżajskiego w dniach 10-11 czerwca br.

Pierwszego dnia uczestnicy zwiedzili najgłębszy w Polsce i na świecie odwiert geotermalny w Szaflarach. Odwiert ma charakter badawczo-eksploatacyjny, a jego

głębokość będzie docelowo wynosić 7 km. Wiercenia rozpoczęto w kwietniu 2023 r. Aktualnie głębokość odwiertu wynosi ok. 6 km. Na każdym poziomie wiercenia po-

bierane są próbki skał, które stają się przedmiotem badań laboratoryjnych. Na głębokości ok. 3 km, a następnie 5 km natrafiono na kolektory geotermalne, które już teraz mogłyby pokryć potrzeby eksploatacyjne gminy Szaflary i Nowego Targu w zakresie zaopatrzenia mieszkańców w ciepłą wodę użytkową oraz w wodę do ogrzewania budynków. Zasoby geotermalne w obu zbiornikach są bogate w wodę o temperaturze 85-120°C oraz posiadają niski poziom mineralizacji, co obniża koszty instalacji ciepłowniczej. Według informacji wójta Gminy Szaflary Rafała Szkaradzińskiego, który był przewodnikiem uczestników wizyty na terenie odwiertni, plany w zakresie wykorzystania zasobów geotermalnych obejmują także produkcję energii elektrycznej. Całkowity koszt odwiertu szacowany jest na ok. 130 mln zł i w całości będzie finansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Kolejnym punktem wizyty było zwiedzanie Ciepłowni Geotermalnej w Bańskiej Niżnej. To tutaj zlokalizowany jest najbardziej wydajny odwiert produkcyjny Bańska Niżna PGP-1 o wydajności 550 m³/h. Ciepłownia magistralą ciepłowniczą zaopatruje w ciepło m.in. odbiorców indywidualnych i instytucjonalnych w Zakopanem. Obecny układ geotermalny składa się z trzech obiegów. Są to odwiert produkcyjne i chłonne, pompownia geotermalna oraz chłodnie wentylatorowe. Woda termalna wydobywana jest ze złoża przez odwierty produkcyjne, następnie poprzez płytowe wymienniki ciepła ogrzewa wodę

sieciową. Uzyskane ciepło jest wykorzystywane do ogrzewania budynków, basenów i do przygotowania ciepłej wody użytkowej. Po odebraniu energii cieplnej woda termalna tłoczona jest przez odwierty chłonne do złoża, częściowo schłodzona zrzucana jest do cieku powierzchniowego. Część wody powrotnej kierowana jest do obiektów wypoczynkowo-rekreacyjnych.

Efektywność ekologiczna i ekonomiczna Geotermii Podhalańskiej to główne tematy, które dominowały w rozmowie delegacji z powiatu leżajskiego z przedstawicielami Zarządu spółki Geotermia Podhalańska. W opinii wiceprezesa zarządu Roberta Wójciaka oraz kierownika Ciepłowni Geotermalnej Wojciecha Wartaka, energia geotermalna w Polsce jest konkurencyjna pod względem ekologicznym i ekonomicznym w stosunku do innych źródeł energii. Wykorzystanie geotermii stanowi alternatywę dla spalania paliw kopalnych i tradycyjnych systemów energetycznych. Wody termalne są dostępne zawsze, niezależnie od pory roku czy warunków pogodowych. Geotermia Podhalańska jest modelowym przy-

kładem konkurencyjności, efektywności energetycznej oraz optymalnego wykorzystania własnych zasobów geotermalnych. Geotermia, to podziemny skarb, który służy człowiekowi. Przez ponad 30-letni okres funkcjonowania spółki, dzięki ogrzewaniu geotermią zredukowano emisję dwutlenku węgla o ok. 716 tys. ton oraz zaoszczędzono zużycie ok. 398 tys. ton węgla. Geotermia Podhalańska dostarcza ciepło do 1870 budynków, z czego 76% jest zlokalizowanych w Zakopanem. Łączna długość sieci i przyłączy ciepłowniczych wynosi ponad 118 km. Efekt ten jest możliwy dzięki inwestycjom w rozwój infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji ciepła. Dotychczasowe inwestycje o wartości ponad 345 mln zł zostały sfinansowane ze środków własnych oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych np. NFOŚiGW, GEF, EkoFundusz, DEPA oraz UE.

Czy zatem warto inwestować w geotermię? Odpowiedź pozostawiam Czytelnikowi.

Wanda Rakszawska-Stopyra
Członek Zarządu Powiatu Leżajskiego

Według badań geologicznych ponad 50% powierzchni Polski leży na złożach gorących wód podziemnych, które mogą być wykorzystane do celów ciepłowniczych i energetycznych.

NFOŚiGW w latach 2021-2022 uruchomił dla samorządów program „Udostępnianie wód termalnych w Polsce”. Program obejmował dwa mechanizmy wsparcia samorządów tj. bezpłatne i wstępne opinie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego nt. występowania i możliwości zagospodarowania wód termalnych we wskazanej lokalizacji oraz możliwość otrzymania 100% dotacji na wykonanie nowych otworów geotermalnych w lokalizacjach, które dają największe szanse na ujęcie wód termalnych o parametrach pozwalających na ich późniejsze wykorzystanie w ciepłownictwie. Aktualnie NFOŚiGW realizuje kolejny program priorytetowy „Polska Geotermia Plus”. Jest on dedykowany dla już istniejących instalacji geotermalnych na popleszenie ich parametrów eksploatacyjnych.

Nowoczesny monitoring w leżajskim nadleśnictwie

Od kilku lat w Nadleśnictwie Leżajsk funkcjonuje – zrealizowany jako jedno z zadań projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WP 2014-2020 – system monitoringu leśnego. Podstawowym celem jego budowy było jak najwcześniejsze wykrywanie zarzewi pożarów. Jest to jeden z najnowocześniejszych w Europie systemów monitoringu przeciwpożarowego. O tym, czy system spełnia swoje zadanie rozmawiamy z Sylwiuszem Bogdanem, referentem do spraw ochrony przeciwpożarowej w leżajskiej placówce.

■ **Natalia Nowicka: Może na początek kwestie techniczne: co składa się na cały system?**

Sylwiusz Bogdan: Cały system składa się z sześciu masztów. Maszt w Leżajsku jest najwyższy. Jest masztem zbiorczym, który drogą radiową zbiera sygnały ze wszystkich pozostałych. Później od masztu z Leżajska już drogą światłowodową sygnał przekazywany jest do serwera, do punktu alarmowego. Światłowód dlatego, że dane z wszystkich tych kamer są bardzo duże objętościowo i potrzeba nam odpowiedniej prędkości, żeby nie było żadnych strat w obrazie. Te obrazy, które widzimy na ekranach, to jest to, co dzieje się w czasie rzeczywistym – nie ma opóźnień. Kamery są obrotowe. Możemy także zbliżać lub oddalać obraz. Z kamer obserwujemy zasięg terytorialny nadleśnictwa, czyli około 85 tys. hektarów, więc zasięg systemu jest naprawdę daleki. Oczywiście, jeśli widzimy jakiś dym, to nie jest tak, że zgłaszamy pożary, które dzieją się tylko stricte w lesie. Dyspozytor dyżurujący na punkcie alarmowym zgłasza również pożary poza gruntami będącymi w zarządzie LP. Główną zaletą tego systemu jest szybkość reakcji. Drugą zaletą jest to, że

możemy precyzyjnie określić miejsce pożaru. Przecinając dwa obrazy z kamer ze sobą lokalizujemy pożar, zbieramy z tego miejsca współrzędne geograficzne i przekazujemy je do dyspozytora odpowiedniej jednostki pożarniczej. Ponadto nadleśnictwo co roku przekazuje do Państwowych Straży Pożarnych dokument „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” oraz mapę numeryczną. Dokument wraz z mapą zawierają wszystkie dane o infrastrukturze przeciwpożarowej nadleśnictwa.

■ **Czy kamery mają też zastosowanie w przypadku, gdy ktoś na przykład wyrzuci śmieci w lesie?**

Jeśli ktoś robi to na terenie otwartym, to jak najbardziej, natomiast korony drzew tak przysłaniają wszystko, że raczej takich incydentów nie zlokalizujemy.

■ **Czyli w takim razie osobę wypalającą łąkę można już zapać na gorącym uczynku?**

Oczywiście – takie sytuacje od razu zgłaszamy, jeśli widzimy, że pożar się rozprzestrzenia w niepokojącym tempie. Wiado-

mo, że jeśli ktoś sobie kupkę liści wypala, bo zagrabił ogródek, to tego nie zgłaszamy. Ale jeśli widzimy, że ewidentnie może to spowodować jakieś zagrożenie, to jak najbardziej.

■ **Czy prowadzicie statystyki, ile w ciągu tych kilku lat istnienia systemu udało wam się wykryć pożarów i zapobiec ich rozprzestrzenieniu?**

Przez te pięć lat działania systemu na gruntach należących do nadleśnictwa udało się zgłosić 7 pożarów i rzeczywiście te pożary były ugaszone w załączku, nie zdążyły się nawet rozprzestrzenić. Natomiast poza gruntami nadleśnictwa zgłoszono 11 pożarów terenów łąkowych i 16 innych pożarów.

■ **O jakiej szybkości zgłoszenia mówimy?**

Cały system ma możliwość zgłaszania poprzez drogę sms-ową oraz telefoniczną. Na mapie, gdy już zaznaczymy punkt przecięcia się obrazów z kamer, w którym zlokalizowany jest dym, klikamy w tym miejscu myszką i wysyłamy powiadomienie z tą lokalizacją w formie pinетки Google Maps i w zależności od tego, na jakim terenie wykryliśmy pożar, ona trafia do najbliższej jednostki straży pożarnej, leśniczego, nadleśniczego, zastępcy nadleśniczego i do specjalisty od ppoż. Pomijamy całą drogę zgłaszania przez numer 112. Ten numer działa dla całego województwa i zanim dyspozytor przekaze informację gdziekolwiek,

Punkt poboru wody - Wydrze

to wydłuża czas od momentu zgłoszenia do wyjazdu straży pożarnej. A my wysyłamy bezpośrednio, dajmy na to, do komendy PSP w Leżajsku. Strażacy są zazwyczaj z tych okolic i je znają, więc podajemy im dokładne współrzędne geograficzne, dokładny adres leśny plus wspomnianą pinęzkę. Ich zadaniem jest dojazd do pożaru i jego ugaszenie. Ten system współpracuje też ściśle ze stacją meteorologiczną, która jest tutaj przy nadleśnictwie. Codziennie o godz. 9.00 i 13.00 wykonujemy pomiary wilgotności ściółki leśnej. Na podstawie tego określany jest stopień zagrożenia przeciwpożarowego.

■ **Czy da się precyzyjnie określić prawdopodobieństwo wystąpienia pożaru?**

W dużym stopniu tak. To są sytuacje, gdy wilgotność ściółki wynosi 10% i ona jest właściwie jak wiór – wystarczy niedopałek papierosa i od razu mamy pożar. Jeśli ta ściółka jest bardzo sucha przez kilka dni, to nadleśniczy ma prawo zarządzić zakaz wstępu do lasu. Jeśli chodzi o badania ściółki i stopień zagrożenia pożarowego, są to dane bardzo lokalne. Między wieżami w Zalesiu i Woli Zarczyckiej odległość wynosi około 30 km i na przykład w Zalesiu wilgotność ściółki – bo widzę, że pogoda jest tam deszczowa – może wynosić nawet 60%, a w Woli Zarczyckiej może to być 10% i wtedy już powinniśmy zgłaszać najwyższy stopień zagrożenia pożarowego. Stopień określany jest według czterostopniowej

skali 0 – brak zagrożenia, 3 – to duże zagrożenie pożarowe. Dzięki tej informacji nadleśniczy może zarządzić dodatkowe dyżury na terenie całego nadleśnictwa pełnione przez leśniczych, podleśniczych, straż leśną i pełnomocników nadleśniczego. Co ważne: razem z tym systemem wież posiadamy osiem zbiorników przeciwpożarowych. One zlokalizowane są na całym terenie nadleśnictwa. Zbiorniki wyposażone są w punkty poboru wody i w razie wystąpienia pożaru straż nie musi jechać w odległe tereny nadleśnictwa zaczerpnąć wody, tylko podjeżdża pod punkt, otwiera go kluczem, zapina pompę i pobiera ją z naszych zbiorników. Jak wspomniałem, najważniejsze w tym systemie jest to, że naprawdę skraca nam okres zgłaszania. Liczba pożarów, odkąd system funkcjonuje, może i nie zmniejszyła się jakoś drastycznie, ale ich powierzchnia naprawdę zmalała. Wcześniej były to obszary nawet półhektarowe, a w zeszłym roku największy pożar, jaki mieliśmy, był dwuarowy.

■ **Czy na stanowisku monitorującym obowiązuje dyżur całodobowy?**

Codziennie prowadzony jest ośmiogodzinny dyżur. Jeśli występuje wyższy stopień zagrożenia pożarowego i widzimy, że rzeczywiście jest potrzeba, żeby te dyżury przedłużyć, wtedy odbywają się one na dwie zmiany, po to, aby jak najbardziej zminimalizować zagrożenie wystąpienia pożaru.

■ **Dziękuję za rozmowę.**

Wieża w Zalesiu

POWIAT LEŻAJSKI na V Krajowych Dniach Pola w Boguchwale

Krajowe Dni Pola to największe wydarzenie dla środowiska rolniczego. W roku bieżącym impreza odbyła się już po raz piąty, tym razem w Boguchwale, na terenie pola doświadczalnego należącego do Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, który był jej organizatorem.

Wydarzenie, któremu przyświecało hasło „Nowoczesne rolnictwo”, służyło przede wszystkim upowszechnianiu i propagowaniu innowacji w produkcji roślinnej poprzez prezentację dorobku polskiej hodowli roślin oraz ofert firm zaopatrujących polskie rolnictwo.

Uczestnicy Dni Pola mogli skorzystać z bogatego programu, na który składały się m.in. wystąpienia ekspertów, panele dyskusyjne, warsztaty, wystawy najnowocześniejszych rozwiązań rolniczych oraz prezentacje najnowszych trendów w dziedzinie agrotechniki, ochrony roślin, hodowli zwierząt, a także zrównoważonej produkcji żywności.

Pole doświadczalne zostało podzielone na kilka stref tematycznych, wśród których znalazła się strefa Poznaj Podkarpacie, gdzie możliwość promowania własnego dziedzictwa: lokalnej historii, kultury, zwyczajów i tradycji kulinarnych miało 21 powiatów województwa podkarpackiego, w tym Powiat Leżajski, który wraz z partnerami: Gminą Kuryłówka, Miastem Leżajsk reprezentowanym przez Punkt Informacji Turystycznej i Muzeum Ziemi Leżajskiej, zachęcał licznie odwiedzających stoisko do skorzystania zarówno z oferty turystycznej, jak i kulinarnej Leżajszczyzny.

NN

Podkarpacka Nagroda Samorządowa dla Powiatu Leżajskiego

7 czerwca, w ramach obchodów Dnia Samorządu Terytorialnego, w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie odbyło się wręczenie nagród 24 edycji konkursu Podkarpacka Nagroda Samorządowa.

Organizatorem wydarzenia był Marszałek Województwa Podkarpackiego oraz Zarząd Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych. W uroczystości wzięła udział również Starosta Leżajski Zdzisław Leško.

Podkarpacka Nagroda Samorządowa skierowana jest do wszystkich samorządów Podkarpacia: powiatowych, gminnych i miejskich. Celem plebiscytu jest między innymi prezentowanie i dokumentowanie osiągnięć lokalnych małych ojczyzn.

Wśród nagrodzonych jednostek samorządowych znalazł się także powiat leżajski, który został laureatem PNS w kategorii Inwestycja Roku za przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 1259R Gniewczyna (gr. pow.) Grodzisko-Giedlarowa w km 6+660 – 10+450.

NN

Fot. Maciej Terpiński

POWIATOWE OBCHODY DNIA STRAŻAKA

15 maja w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej odbyły się Powiatowe Obchody Dnia Strażaka.

Uroczysty apel rozpoczął się złożeniem meldunku zastępcy podkarpackiego komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Dariuszowi Homie, który kolejno dokonał przeglądu pododdziałów i przywitał się ze strażakami.

Następnie odbyła się ceremonia powołania bryg. Zbigniewa Sarzyńskiego na stanowisko komendanta powiatowego PSP w Leżajsku.

Podczas apelu 14 strażaków otrzymało Odznaki „Zasłużony dla Ochrony Przeciwpożarowej” przyznawane przez ministra spraw wewnętrznych i administracji. 2 stra-

żaków uhonorowano Odznakami Świętego Floriana „Za Zasługi dla Społeczności Lokalnej”. 20 funkcjonariuszy otrzymało nominacje na wyższe stopnie służbowe.

W uroczystości uczestniczył poczet sztandarowy z kompanią honorową Komendy Powiatowej PSP w Leżajsku, poczet sztandarowy i kompania pożarnicza Jednostki Strzeleckiej 2035 działającej przy Zespole Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku, poczty sztandarowe z jednostek OSP powiatu leżajskiego oraz funkcjonariusze i pracownicy cywilni Komendy Powiatowej PSP w Leżajsku, emeryci pożarnictwa i strażacy z ochotniczych straży pożarnych powiatu leżajskiego.

Wydarzenie zaszczylicili swoją obecnością: zastępca podkarpackiego komendanta wo-

jewódzkiego PSP st. bryg. Dariusz Homa, radni sejmiku województwa podkarpackiego, władze samorządowe oraz duchowieństwo. W obchodach uczestniczyli również przedstawiciele Policji, Lasów Państwowych, powiatowych służb, inspekcji i straży, prezesi i komendanci gminni OSP, dyrektorzy zakładów pracy, firm i instytucji.

Po apelu strażacy oraz zaproszeni goście udali się do Klasztoru oo. Bernardynów w Leżajsku, gdzie odprawiona została msza święta w intencji strażaków, pracowników cywilnych oraz emerytów pożarnictwa. Po Eucharystii strażacy modlili się przed Cudownym Obrazem Matki Boskiej Pocieszenia, a następnie złożyli wiązanekę pod pomnikiem św. Jana Pawła II.

bryg. Wojciech Długosz, KP PSP Leżajsk

DOBRA ENERGIA zaraża

Wolontariat skupia bardzo różnych ludzi, w różnym wieku, o różnych zainteresowaniach, miejscach zamieszkania, ale za to łączy jedno – chęć pomagania.

Tacy właśnie wolontariusze w ramach wolontariatu pracowniczego przybyli z Polenergii Elektrociepłownia Nowa Sarzyna do Stowarzyszenia „Dobry Dom”, aby zaangażować się w wyremontowanie mieszkań chronionych. Dołączyły do nich osoby z niepełnosprawnościami, na co dzień odbywające rehabilitację społeczną i zawodową w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Nowej Sarzynie. Do tej grupy dołączyła również mama jednej z nich.

Wolontariuszom nie przeszkadzała wysoka temperatura ani ogrom pracy, jakiej się podjęli. W atmosferze śmiechu, radości i otwartości praca naprawdę „palila się w rękach”. Od poniedziałku do czwartku nie opuszczała ich dobry humor. Była moc, radość, zadowolenie i satysfakcja – trudno jest na co dzień doświadczać naraz tylu pozytywnych emocji. Przekonaliśmy się, że wspólne działania na rzecz dobra innych ludzi kształtują więzi społeczne i promują wspólną odpowiedzialność za swoją społeczność.

Należy podkreślić, że każdy gest, niezależnie od jego wielkości, wnosi wkład w budowanie pozytywnych zmian. Dzięki temu uświadamiamy sobie, że każda inicjatywa, nawet ta najdrobniejsza, jest cegiełką w konstrukcji lepszego jutra. Okazuje się, że pomaganie innym ludziom ma pozytywny wpływ nie tylko na nich samych, ale także na wolontariuszy. Badania naukowe potwierdzają, że akty dobroci i wsparcia społecznego mogą zmniejszyć poziom stresu, zwiększyć poczucie szczęścia i satysfakcji z życia. Parafrazując słowa papieża Franciszka na temat pomocy drugiemu człowiekowi: było pięknie, bo każdy z wolontariuszy mógł wieczorem powiedzieć: dzisiaj zrobiłem gest miłości wobec drugiego.

Drodzy wolontariusze z Polenergii Elektrociepłownia Nowa Sarzyna, w imieniu Stowarzyszenia „Dobry Dom” oraz wszystkich korzystających z Waszej pomocy, dziękujemy za to, że byliście z nami i dla nas. Niech Wasze dłonie zawsze znajdują narzędzia, a Wasze serca – miejsce, gdzie można naprawić każdy problem.

Z wyrazami wdzięczności i uznania

Społeczność Stowarzyszenia „Dobry Dom”

W dniach 12-21 maja reprezentacja harcerek z Hufca ZHP Leżajsk wzięła udział w Harcerskiej Wyprawie Pamięci na Monte Cassino, której punktem kulminacyjnym był udział w uroczystościach upamiętniających 80. rocznicę bitwy pod Monte Cassino. Uczestniczyło w nich ponad 2000 harcerek i harcerzy Związku Harcerstwa Polskiego.

Leżajskie harcerki na Monte Cassino

Członkinie leżajskiego hufca wyruszyły wieczorem, 12 maja, z Rzeszowa, aby w poniedziałkowy poranek powitać Wiedeń. Stolicę zwiedziły wraz z harcerzami z Hufca ZHP Rzeszów, zaczynając od Ogrodów Cesarzowej Sisi. Był to bardzo intensywny dzień, ponieważ odwiedziły sporo miejsc, m.in. Pałac Schönbrunn & Glorieta, Muzeum Historii Naturalnej, Park Volksgarten, Teatr Zamkowy, Wiedeńską Operę Narodową, gdzie wraz z całym patrolom zaśpiewa-

li jedną ze znanych piosenek harcerskich „Bieszczadzki Trakt” oraz katedrę św. Szczepana. Wieczorem, gdy dotarły na miejsce odjazdu, wyruszyły do Włoch, gdzie przygodę zaczęły we Florencji, zwiedzając również Pompeje – miasto zniszczone przez wybuch wulkanu Wezuwiusza w czasach cesarstwa rzymskiego.

Następnie 16 i 17 maja harcerki wzięły udział w XXVIII Fabularnym Rajdzie HONKER, podczas którego wykonywały zadania inspi-

rowane tymi, które 80 lat wcześniej wykonywali żołnierze na terenach stoczony bitwy o Monte Cassino, m.in. całym patrolom musieli przenieść przez zaminowane pole kanistry paliwa, zmienić koło jezdne oraz napędowe, załadować magazynek do BRENA, przeprowadzić szturm, rozbroić miny, przenieść niewybuch i wiele innych zadań. 18 maja, bardzo wczesnym rankiem, bo już o godzinie 4:00 rano, harcerze wyruszyli na miejsce uroczystości, aby ułatwić organizatorom organizację tych obchodów i sprawną kontrolę. Spędzili tam na miejscu czas aż do rozpoczęcia obchodów 80. rocznicy bitwy pod Monte Cassino. W trakcie trwania uroczystości drużna Ewa została wybrana wraz z 40 innymi harcerzami i harcerkami, by pełnić służbę przy krzyżu. Podczas obchodów miały możliwość wysłuchania córki gen. W. Andersa, Ambasadorki RP, Anny Marii Anders, która podczas przemówienia opowiadała o bitwie oraz swoim ojcu. Uroczystości zakończyły się ceremonią złożenia kwiatów m.in. przez prezydenta Włoch Sergio Mattarella, prezydenta RP Andrzeja Dudę oraz Pierwszą Damę Agatę Kornhauser-Dudę, księżną Edynburga Zofię i wielu innych.

Kolejnego dnia harcerki zwiedziły Watykan oraz Rzym wędrując do Koloseum i fontanny di Trevi, gdzie symbolicznie wypowiedziały życzenie. Wieczorem wyruszyły z całą grupą do Wenecji i pierwszym punktem na liście, który odznaczyły, było przeplnięcie statkiem na plac św. Marka, gdzie w centrum cała reprezentacja Chorągwi Podkarpackiej odtńczyła belgijkę oraz poloneza. Po spędzeniu paru godzin w Wenecji wszyscy wyruszyli w drogę powrotną do domu.

pwd. Natalia Sawicka, sam. Julia Baran

KRÓLOWA PARADY 3 MAJA z grodziskimi korzeniami

Coroczna Parada Dnia Konstytucji 3 Maja w Chicago jest dla amerykańskiej Polonii niezwykle istotnym wydarzeniem. Stanowi najważniejsze obchody tego święta poza granicami Polski. W tym roku została zorganizowana już po raz 133. Jednym z wydarzeń towarzyszących paradzie są wybory Królowej Parady. W tym roku ten zaszczytny tytuł przypadł Gabrieli Ner, której rodzina pochodzi z Grodziska Dolnego.

Gabriela wraz dwoma innymi dziewczętami, które w tym samym konkursie zdobyły tytuł Dam Dworu, stanęła na czele słynnej parady i poprowadziła barwny tłum przez chicagowskie ulice. Poza udziałem w paradzie królowa reprezentuje Polonię także podczas różnych wydarzeń i uroczystości.

Wybory Królowej Parady odbywają się w marcu podczas uroczystej gali. Oprócz zaprezentowania się w kreacjach ślubnych i wieczorowych w specjalnie przygotowanej na tę okazję choreografii, kandydatki do tytułu królowej odpowiadały na pytania komisji dotyczące Polonii i Polski, a także opowiadały o sobie, swoich zainteresowaniach i prezentowały swoje talenty. Gabriela ujęła komisję nie tylko prezentacją i swoimi osiągnięciami, ale także recytacją wyjątkowego wiersza, dedykowanego swoim dziadkom, państwu Baranom, którzy przyjechali z Polski na tę okazję i u których nastolatka spędza każde wakacje.

Gabriela jest uczennicą czwartej klasy liceum Loyola Academy i absolwentką sobotniej Polskiej Szkoły im. Jana III Sobieskiego. Mimo że urodziła się w USA, świetnie mówi po polsku, co – jak sama podkreśla – zawdzięcza rodzicom, którzy zadbałi o to, aby Gabriela i jej rodzeństwo wychowywali się w duchu polskości.

Nastolatka ma już za sobą egzamin z dwujęzyczności „Seal of Biliteracy” z języka polskiego oraz egzamin, który zdawała w Polsce i uzyskała certyfikat znajomości języka polskiego na poziomie B2. Jest również prezeską polskiego klubu w swojej szkole i cotygodniowo przygotowuje spotkania dla polskiej młodzieży. Jej aktywność pozaszkolna również robi wrażenie: jest członkinią Zespołu Pieśni i Tańca „Po-

lonia” oraz wolontariuszką w Fundacji „You Can Be My Angel”.

Wśród zainteresowań nastolatki są m.in. pływanie, malarstwo, moda, podróżowanie i psychologia, którą chciałaby w najbliższej przyszłości studiować wraz z biznesem. Jej marzeniem jest stworzenie takiego biznesu, który służyłby społeczności nie tylko

w USA, ale i w Polsce. Krokiem do spełnienia tego marzenia jest z pewnością stypendium na studia, które nastolatka otrzymała w czerwcu od Polish & Slavic Federal Credit Union.

NN

Opracowano na podstawie: Express nr 8 (1580)
monitorlocalnews.com

Fot. Andrzej Brach/Facebook: Królowa Parady 3 maja

DZIEŃ OTWARTY w Chrobrym

24 maja po raz kolejny Zespół Szkół Licealnych był organizatorem Dnia Otwartego. Spotkanie miało charakter promocyjny i było skierowane do zainteresowanych ofertą edukacyjną ósmoklasistów z powiatu leżajskiego, jak również z miejscowości ościennych.

W sumie szkołę odwiedziło 590 młodych ludzi zainteresowanych nauką na wysokim poziomie w nowoczesnych pracowniach, pod opieką profesjonalnej kadry. Dla młodzieży przygotowano ponad dwadzieścia stanowisk tematycznych, zaadaptowano tematycznie klasopracownie, korytarz szkolny, a na dziedzińcu oraz na orliku można było zostać porwanym do rywalizacji tanecznej bądź sportowej. Na parterze uczniowie mogli wziąć udział w konkursach z informatyki, z języków angielskiego i niemieckiego, a potem skosztować tradycyjnych przysmaków z Anglii, Francji, Hiszpanii, Szwajcarii, czy Niemiec. W sali gimnastycznej samorząd uczniowski z dumą prezentował szkolne wydarzenia. Dużym powodzeniem cieszyła się też fotobudka. Pierwsze piętro

kusiło nauką w klasach technikum, a zawodowcy mieli się czym pochwalić, obok bogatej oferty edukacyjnej, znalazły się informacje o stażach zagranicznych i innowacyjnych metodach nauczania. Dla umysłów ścisłych przygotowano nie lada ucztę, prezentując takie przedmioty jak robotyka, czy cyberbezpieczeństwo, których arkanów można się uczyć w jedynej w województwie podkarpackim klasie liceum o profilu cyberbezpieczeństwo. Ostatnie piętro szkoły witało młodych ludzi szansą spotkania z teatrem obcojęzycznym. Na ziemię ze świata wyobraźni do realnego globu liczb ściągała młodzież królowa nauk – matematyka, która inspirowała do podjęcia nauki w klasach o profilach matematycznych. Kolejnym przystankiem na trasie zwiedza-

nia było stoisko biologiczne, które zachęcało do podjęcia nauki w klasach biologiczno-chemicznych, czy medycznych. Humanisci zapraszali do staropolskiego świata, otwierali pradawne mądrości w księgach ukryte, które dzięki klimatycznym strojom udało się uchwycić pasjonatom literatury. Dziedziniec szkolny stał się doskonałym miejscem, gdzie ósmoklasiści mogli na tablicy wyborów zadeklarować wybór klasy, w której widzą się w nowym roku szkolnym. Obok boiska prezentowały się klasy mundurowe: wojskowe i pożarnicze, wspierane przez zaproszone na ten dzień jednostki: XVI Batalion Saperów z Niska, III Podkarpacka Brygada Obrony Terytorialnej, Państwowa Straż Pożarna z Leżajska.

Małgorzata Mika

Łukasz Szczepański laureatem XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej

Ogromne zaangażowanie i determinacja Łukasza Szczepańskiego z klasy V technikum ekonomicznego ZSL w Leżajsku przyniosły wymarzony sukces – tytuł laureata XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej.

Olimpiada organizowana przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne prezentuje poziom akademicki, a zadania na poszczególne etapy opracowują członkowie PTE, składający się ze światowej rangi ekonomistów.

Tegoroczne hasło Olimpiady „Kapitał społeczny w procesie gospodarowania” zachęciło do rywalizacji ponad 6500 uczniów z 600 szkół średnich w Polsce.

Łukasz Szczepański przeszedł pomyślnie etap szkolny Olimpiady i zakwalifikował się do etapu okręgowego, po którym

znalazł się na liście 100 najlepszych ekonomistów w Polsce. Bardzo dobre przygotowanie merytoryczne, pozwoliło Łukaszowi, wykazać się na etapie centralnym w War-

szawie, po którym uplasował się na pozycji 15. Laureatami OWE została najlepsza 30-tka. Łukasz zaprezentował swoją wiedzę w części ustnej finału i udowodnił, że marzenia się spełniają. Młody ekonomista ZSL w Leżajsku zdobył zaszczytny tytuł laureata XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej. Łukasz jako laureat OWE, ma możliwość studiowania na jednej z kilkudziesięciu wyższych uczelni, z pominięciem postępowania rekrutacyjnego. Otrzymał także wysokiej klasy notebook wraz z oprogramowaniem oraz czytnik e-booków. Wśród nagród rzeczowych należy wymienić również książki o tematyce ekonomicznej. Laureaci zostali także zaproszeni do odbycia stażu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Danuta Drajek i Elżbieta Juźniewicz

Szkolny konkurs zawodowy czyli pochwalmy się, co potrafimy

„Jeżdżące ramię robota sterowane radiowo”, „Pojazd wielozadaniowy sterowany radiowo”, „Model mechanizmu maltańskiego sterowany elektronicznie”, „Model mechanizmu zamieniającego ruch obrotowy na liniowy sterowany elektronicznie”, „Projekt pojazdu do zadań specjalnych”, robot wielozadaniowy „Cobra 3”, lampa „Plaster miodu”, „Edukacyjny robot wielozadaniowy”, lampa „Światło natury”, „Stanowisko sprawdzianu do pomiaru rozstawu śrub w feldze Volvo”, „Sprawny przekrój układu napędowego”, „Stanowisko do pomiaru bicia tarcz hamulcowych”, organiza-

cja i przeprowadzenie maratonu programistycznego „TechQuest 2024” – to wybrane projekty zrealizowane przez uczniów technikum i branżowej szkoły I stopnia w ramach Szkolnego Konkursu Zawodowego. Celami konkursu były: uzmysłowienie uczniom, w jaki sposób należy wykorzystywać wiedzę teoretyczną w praktyce oraz wsparcie młodzieży w nabywaniu kompetencji miękkich, takich jak: praca w zespole, praca projektowa, kreatywność.

Konkurs miał charakter praktyczny i obejmował działy: mechatroniczno-elektroniczny, mechaniczny (obrabiarki sterowane nu-

merycznie, mechanika samochodowa), branżowy (stolarz, elektryk, operator obrabiarek skrawających), informatyczno – programistyczny. Zadanie uczniów polegało na znalezieniu pomysłu na projekt, przygotowaniu dokumentacji technicznej, wykonaniu projektu oraz jego prezentacji przed nauczycielami zawodu, dyrekcją i kolegami z danego kierunku.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody ufundowane przez Fundację VELUX.

ZST

Programiści ZST wzięli udział w warsztatach budowy balonów stratosferycznych „StratoSTEM”

Organizatorem projektu „StratoSTEM” jest Podkarpackie Centrum Innowacji przy współpracy z firmą Boeing i Politechniką Rzeszowską, a uczestnicy projektu przeprowadzili eksperymenty naukowe z zakresu tematyki lotniczej i kosmicznej.

Przygotowania do misji stratosferycznej trwały trzy dni i miały miejsce podczas obozu treningowego w Akademickim Ośrodku Szybowcowym Politechniki Rzeszowskiej w Bezmiechowej. Stworzenie balonu i realizacja projektu wymagały od uczniów poszerzenia wiedzy z zakresu fizyki, lotnictwa oraz elektroniki, połączonej z programowaniem mikrokontrolerów. Do wypuszczenia balonu konieczna była też zgoda Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej.

Zespół MCX Studio, który tworzą uczniowie technikum programistycznego: Krzysztof Krówka, Maciej Wróbel, Maciej Nowicki, Kacper Pliś, Kacper Sroczyk, Patryk Duda pod opieką Tomasza Kaspra zaprojektował od podstaw gondolę balonu, sporządził bilans masy, wyliczył ilość helu potrzebną do wzniesienia balonu na odpowiednią wysokość, zaprogramował mikrokontroler mierzący parametry lotu. Podczas lotu, komputer pokładowy balonu zmierzył ciśnienie, temperaturę powietrza, wysokość oraz pozycję geograficzną.

Finalnie, balon wznosił się na wysokość 23 km i po ok. 1,5 godziny lotu opadł w okolicach Sanoka.

ZST

CZTERY PORY ROKU

Kilka dni temu, już po raz ósmy, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Leżajsku obchodził z dumą Dzień Patrona, którym jest św. Jan Paweł II. Kolejny raz weszliśmy w świat wartości, którymi postanowiliśmy kierować się w życiu, wybierając polskiego papieża na przewodnika naszej szkolnej społeczności.

Nie jesteśmy jedyną szkołą pod opieką tego Wielkiego Polaka. W naszym powiecie są jeszcze trzy placówki oświatowe noszące imię papieża: Zespół Szkół w Brzozie Królewskiej i w Grodzisku Dolnym oraz Szkoła Podstawowa w Łętowni. W myśl słów naszego patrona: *Człowiek jest wielki nie przez*

to, co posiada, lecz przez to kim jest; nie przez to co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi..., podejmujemy razem wiele działań. W tym roku szkolnym postawiliśmy na teatr. Koordynatorkami projektu były: Agnieszka Bańka, Agnieszka Rydz i Aneta Szpila – nauczycielki z SOSW w Leżajsku.

Marzec był dla zespołów teatralnych w naszych placówkach bardzo pracowity. Dzięki życzliwości dyrektora MCK w Leżajsku Ireneusza Wołka zorganizowaliśmy trzykrotnie na małej scenie warsztaty teatralne, które prowadziła Agnieszka Rydz, z wykształcenia teatrolog i instruktor teatralny z wieloletnim stażem. W warsztatach wzięło udział ponad pięćdziesięciu uczniów i siedmiu nauczycieli.

Po każdym spotkaniu warsztatowym uczniowie w poszczególnych grupach brali udział w wycieczce do Muzeum Powiatu Ojców Bernardynów w Leżajsku. Przewodnikiem był o. Marcin Kozdrach, który w bardzo ciekawy sposób opowiadał o dziejach naszego regionu zapisanych w zebranych przedmiotach i eksponatach muzealnych.

Bardzo ważnym momentem spotkań teatralnych okazał się przyjazd naszych przyjaciół ze szkoły z Grodziska Dolnego z piękną inscenizacją baśni Andersena pt. „Królowa Śniegu”. Widzami było około sześćdziesięciu uczniów z SOSW w Leżajsku, dla których pobyt w zaczarowanej krainie Królowej Śniegu okazał się pięknym przeżyciem, za co młodym aktorom i reżyserce Monice Fili z Grodziska bardzo serdecznie dziękujemy.

W trakcie warsztatów zrodził się niesamowity plan, aby prezentacja etiud teatralnych przygotowywanych na podsumowanie projektu była pod wspólnym mianownikiem. Cztery szkoły – CZTERY PORY ROKU – pantomima do muzyki Vivaldiego. Każda

ciąg dalszy na str. 16

ciąg dalszy ze str. 15

póra roku to okres w życiu człowieka: dzieciństwo, młodość, dojrzałość, starość. Każda część poprzedzona krótkim fragmentem z nauczania papieża, a należy mocno podkreślić, że całe życie Jana Pawła II było afirmacją życia człowieka na każdym jego etapie. Kwiecień i maj były więc miesiącami intensywnej pracy każdego z zespołów nad przygotowaniem wylosowanej pory roku jako fragmentu wspólnego przedstawienia. Pomysł okazał się strzałem w dziesiątkę.

5 czerwca 2024 roku odbył się II Powiatowy Piknik Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym. Głównym punktem programu było

przedstawienie pt.: „Cztery Pory Roku” czyli interpretacja etapów w życiu człowieka: od wiosny narodzin, przez trudne wybory wieku młodzieńczego, przez czas dojrzałej stabilizacji, aż po życiowe podsumowania i kres życia. Radością napełnia nas myśl, że potrafiliśmy życie człowieka ubrać w sceniczną wizję zgodnie z przesłaniem Jana Pawła II, który bardzo kochał teatr i sam chciał zostać aktorem. Po przedstawieniu rozdano pamiątkowe dyplomy oraz nagrody indywidualne ufundowane przez Powiat Leżajski

Spotkanie piknikowe zostało uubocone również inscenizacją zespołu teatralnego gospodarzy pt.: „Romeo i Julia”, które zdo-

było aplauz wszystkich uczestników naszego integracyjnego spotkania. Oczywiście nie zabrakło poczęstunku, wspólnych gier sportowych i tańców oraz zajęć z robotyki.

Już teraz wiemy, że zainicjowane spotkanie szkół pod patronatem św. Jana Pawła II będą mieć ciąg dalszy. W sposób naturalny wpisują się w kalendarz szkolny każdej z placówek. Bogactwo życia polskiego papieża jest inspiracją do jeszcze wielu wspólnych inicjatyw pod Jego egidą. Niech nasze szkoły dają świadectwo, że słowa Jana Pawła II są nadal autentycznym drogowskazem w życiu człowieka.

Aneta Szpila

Odznaki PTTK

w SOSW w Leżajsku

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Leżajsku działalność turystyczna stoi na wysokim poziomie. Bardzo lubimy podróże. I te małe, i te duże. Chętnie jeździmy na wycieczki dwu- i trzydniowe, ale wiele radości sprawiają nam też wyjazdy kilkunastogodzinne.

Wycieczki szkolne mają wiele zalet. Przede wszystkim poznajemy nowe miejsca związane z historią Polski, naszego województwa i regionu. Oczywiście, jak każdy turysta, przywozimy do domów wiele pamiątek, które przypominają nam przeżycia i emocje, jakich doświadczamy podczas tych wędrówek. Najpiękniejszymi jednak pamiątkami są fotografie, prawdziwy dowód, że byliśmy w danym miejscu, zwiedziliśmy go i chcemy zapamiętać. I tak zaczęła się nasza przygoda ze zdobywaniem odznak krajoznawczych Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego /PTTK/. Okazało się, że kilku uczniów ma możliwość uzyskania takich odznak, które są udokumentowaniem zdobytych umiejętności, wiedzy i przeżyć podczas wycieczek.

Cały proces zaczyna się od przeanalizowania regulaminów wybranych odznak. Regulaminy w sposób szczegółowy określają warunki, jakie trzeba spełnić, aby komisje weryfikacyjne nie miały wątpliwości, że turysta ubiegający się o odznakę zwiedził dany obiekt i zapoznał się z jego historią. Tak też postąpili nasi uczniowie z klasy Szkoły Przesposabiającej do Pracy: Maria, Paweł,

Wiktor i Karol. Z pomocą wychowawczynie Anety Szpili i psycholog Agnieszki Bańki wykonali kroniki ze zdjęciami i opisami miejsc, które odwiedzali podczas wycieczek w ostatnich trzech latach nauki w szkole.

Oczywiście nauczyciele również musieli wykonać swoje indywidualne kroniki dokumentujące własne osiągnięcia turystyczne. Obecnie wszyscy są dumni posiadaczami kilku odznak PTTK. Jako pierwszą otrzymali odznakę PTTK „Szlakiem Zabytków Światowego Dziedzictwa UNESCO w Polsce” w stopniu popularnym i brązowym, które zostały przyznane przez Międzyuczelniany Oddział PTTK w Warszawie. Następnie zdobyli odznakę w stopniu brązowym

Idea zdobywania odznak PTTK może być dla nauczycieli doskonałą metodą dydaktyczną i wychowawczą. Podczas wycieczek powstaje wyjątkowa relacja z uczniami, dzięki czemu bardzo często łatwiej jest przekazywać treści nauczania z różnych przedmiotów: historii, geografii, przyrody, ale także nauczyć młode pokolenie dostrzegać piękno naszej ojczyzny. Ponadto każda zdobyta odznaka PTTK jest swoistą, jedyną i niepowtarzalną pamiątką z odbytych wycieczek oraz nagrodą za trud i wysiłek włożony w jej zdobycie.

„Śladami Miejsc Pamięci Narodowej” zwerifikowaną przez Oddział PTTK w Łodzi. Kolejną, bardzo cenną ze względu na patrona naszego ośrodka, była odznaka oddziału PTTK w Lublinie „Miejsca Kultu Jana Pawła II”. Obecnie uczniowie czekają na weryfikację odznaki bardzo wymagającej przy jej zdobywaniu, ale tym samym mającą wielką wartość i dająca ogromną satysfakcję: Pielgrzymią Odznaką Krajoznawczą „Śladami Jana Pawła II”, przyznawaną przez Oddział Wolski PTTK w Warszawie. Mamy również nadzieję na szybkie sfinalizowanie weryfikacji odznaki krajoznawczej PTTK: „Szlakiem Chrześcijaństwa Wschodniego w Polsce”, do której kroniki również zostały zakończone.

Aneta Szpila

**VIII EDYCJA
WYSTAWY PRAC
PLASTYCZNYCH
OSÓB
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI**

„ODNALEŹĆ SIEBIE...”

Mamy dziś wielu ludzi, którzy nie potrafią odnaleźć siebie i swego miejsca w życiu. Szukają wszędzie i pomimo usilnych starań okazuje się, że niewielu z nich trafia na treści, które dają sprawdzone wskazówki. A często nawet ci, którym wydaje się, że odnaleźli ten właściwy kierunek, wkraczają na drogę wiodącą ku przepaści. Ale człowiek czasami gubi się właśnie po to, by siebie odnaleźć. Bo kiedy znajdzie się w miejscu, w którym musi przystanąć, zwolnić w życiu, wybrać drogę albo gorzej, ta droga się nagle kończy, zaczyna dostrzegać to, czego nie zauważył w życiowym pędzie. Może to pierwszy moment, kiedy w ogóle zdecyduje się obejrzeć za siebie, bo jakoś wcześniej nie było okazji. I to jest nowy początek wymagającej wędrówki – na poszukiwanie samego siebie. My – pełnosprawni też czasami bywamy niepełnosprawni – życiowe trudy i boje potrafią tak skutecznie obciążyć skrzydła, jakby nam amputowano najważniejszą część cia-

ła. Jakże ważne, by wtedy mieć cel, choćby mały, który będzie motywacją, by budować coś na nowo, od początku, bez względu na trudności – jak bohaterowie imponującej wystawy zorganizowanej pod niewyczerpanym w swej treści, pięknym i już wpisanym w tradycję hasłem „Odnaleźć siebie”. Czasem będzie trudno, ale wtedy warto mieć koło siebie odpowiednich ludzi – życzliwych, pomocnych, dobrych w całym tego słowa znaczeniu: dobrych jak opiekunowie, pracownicy, dyrektorzy placówek zrzeszających osoby z niepełnosprawnościami na terenie naszego powiatu – oni to dopiero cudotwórcy. Potrafią te skrzydła zrobić ze wszystkiego – namalować, wyrzeźbić, zrobić z papieru, ze sznurka, z ziarenek, i wiele jeszcze innych technik trzeba byłoby wymienić. Oni także właśnie w tej swojej pracy potrafili odnaleźć prawdziwe, często bardzo głęboko ukryte piękno osób niepełnosprawnych. I siebie też.

Podczas wystawy zorganizowanej w Ośrodku Kultury w Starym Mieście każdy z nas mógł uczestniczyć w niezwykłych poszukiwaniach. I zapewne każdy z nas odnalazł coś zupełnie innego, bo w tych wszystkich zgromadzonych arcydziełach można było odnaleźć cząstkę duszy artysty. Każda prezentowana tam praca była ważna zarówno dla twórcy, który w swoim dziele odnajdywał drzemiące w nim talenty, jak i dla odbiorcy, który w misternie dopracowanej pracy zobaczył emocje – być może podobne do swoich i dlatego zachwyił się tym, co zobaczył. Nie szczędziliśmy słów zachwytu – nic tak nie cieszyło artystów jak szczerze wypowiedziana pochwała – największa nagroda za trud. Warto pamiętać, że kiedy dostrzeżemy talent w innych, ale i pozwolimy go innym odnaleźć w sobie, wówczas na pewno odnajdziemy siebie i swoje miejsce w życiu.

Magdalena Niemczyk

Organizator wystawy: Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „WEKTOR”

Patronat Honorowy: Starosta Leżajski

Partnerzy: Gminny Ośrodek Kultury w Giedlarowej, Ośrodek Kultury w Starym Mieście, Muzeum Ziemi Leżajskiej.

Sponsorzy: PFRON – Oddział w Rzeszowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Leżajsk, Komunalna Biologiczna Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o., Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku

80. rocznica katastrofy bombowca Halifax JPP 224 nad Tarnogórą – 1944 r.

Cz.4.

Czwórka lotników alianckich: Tom Storey, Peter Stradling, James Caradog Hughes i Charles Keen przebywała tymczasowo w leśnym bunkrze, wybudowanym wiosną 1943 r., nieopodal gajówki Feliksa Sitarza, w masywie leśnym pomiędzy Kopkami a Tarnogórą przez partyzantów Batalionów Chłopskich i Armii Krajowej. Wkrótce zapadła decyzja o przerwaniu ich na Zasanie. Uznano, że tam będą w bezpieczniejszym położeniu w otoczeniu operujących silnych oddziałów leśnych. W nocy, 26 kwietnia 1944 r., przed godziną 22:00 lotnicy i ochraniający ich partyzanci Batalionów Chłopskich wyruszyli nad San. Czekali ich dłuższy marsz z zachowaniem ostrożności, aby po drodze nie natknąć się na niemiecki patrol. Osłona była wprawdzie uzbrojona, jednak w walkę postanowiono wdać się tylko w ostateczności. Miejsce przelotu ustaliła łączniczka Irena Wołcz. Na skraju lasu za skrzyżowaniem dróg Tarnogóra – Rudnik i Koziańnia – Groble oczekiwali na nich: Zenon Wołcz, Leopold Wojtaś, tłumacz i kilku partyzantów Armii Krajowej ze Stalowej Woli. W umówionym miejscu nad brzegiem Sanu czekał na nich przewoźnik (prawdopodobnie Wojciech Szafranec) z płaskodenną łodzią mogąca pomieścić do 10 osób. Dowodzący akcją dowódca Kierownictwa Dywersji AK Obwodu Stalowa Wola – Nisko pchor. Stanisław Bełżyński ps. „Kret” zdecydował o jednorazowej przeprowadzie wszystkich osób. Do łódki trzeba było się zsunąć z wysokiej skarpy. Wykorzystano w tym celu gałęzie rosnącej w tym miejscu wierzby. Mimo przeciążenia szczęśliwie dotarli na prawy brzeg Sanu, nie będąc zauważonymi przez Niemców. Pokonali piaszczystą łąkę i zarośla. Czekająca na nich przewodniczka na koniu 16-letnia Aurelia Mierzińska ps. „Nina”, biegle mówiąca po rosyjsku i niemiecku. Pierwszym postojem był dom Franciszka Rupa w Dolnej Kamionce. Następnie lotnicy znaleźli się w oddziale partyzanckim Armii Krajowej OP-33 z Obwodu Nisko dowodzonym przez Jana Orła Wysockiego ps. „Kmicic”. Zostali oni przemieszczeni wozem do gajówki Ujście (gmina Janów Lubelski) w Lasach Janowskich, na terenie częściowo kontrolowanym przez polskich partyzantów. W okolicy operował również duży oddział partyzancki Narodo-

Od lewej C. Keen, M. Kunicki, J. Hughes, T. Storey, Dusia, P. Stradling

wej Organizacji Wojskowej liczący ok. 300 ludzi pod komendą Franciszka Przysiężniaka ps. „Ojciec Jan”. Działało również polsko-sowieckie zgrupowanie pod dowództwem kapitana Mikołaja Kunickiego ps. „Mucha”. Oddziały partyzanckie w maju 1944 roku miały za zadanie m.in. ataki na linie kolejowe. Niemcy z kolei przygotowywali się do ostatecznej rozprawy z partyzantami w Lasach Lipskich, Janowskich i Puszczy Solskiej w ramach operacji „Sturmwind”, gromadząc ok. 30 tys. żołnierzy. Lotnicy przebywając u „Ojca Jana” po raz pierwszy spotkali się z oddziałem zorganizowanym na wzór wojskowy, a więc wystawianie służb, odprawy wartowników, organizacje codziennego życia. Nie brali udziału w akcjach bojowych, ale z czasem przydzielono ich do służby wartowniczej. Ze wspomnień świadków wynika, że głównym tłumaczem z angielskiego był Jerzy Łyżwa ps. „Puchacz”. Ze Storey’em porozumiewano się po niemiecku. Lotnicy zyskali duży szacunek za

ich umiejętności strzeleckie. Storey w tym czasie rozchorował się i sprowadzono dla niego leki, aby był w stanie przemieszczać się razem z oddziałem, który zmieniał swoją lokalizację co kilka dni.

Najważniejszą sprawą dla lokalnego dowództwa Armii Krajowej była sprawa przelotu lotników w bezpieczne miejsce. Przelot po nich samolotu z Włoch lub Anglii nie wchodził raczej w rachubę. Jak wspominał Jan Orzeł-Wysocki w „Ze wspomnień por. AK Kmicica: *Otrzymałem od „Kreta” [Stanisława Bełżyńskiego] wiadomość, że samolot angielski ze względu na krótkie noce nie zabierze lotników. Ze względu na ich bezpieczeństwo należy próbować nawiązać kontakt z oddziałem partyzantów radzieckich, którzy mogą przetrzymać Anglików przez front. Przez własny wywiad zdołałem zgromadzić dużo wiadomości o radzieckich oddziałach. 11 maja 1944 roku w Momotach Górnych [gmina Janów Lubelski], w domu Antoniego Nalepy, spotkałem się z dowódcą polsko-radzieckie-*

Mikołaj Kunicki

Jan Orzeł Wysocki

Stanisław Beżyński

go oddziału rajdowego kapitanem „Muchą” [Mikołajem Kunickim]”. Wysocki dość długo zastanawiał się, czy można zaufać dowódcy dotąd mu nie znanego oddziału. Różnie układała się współpraca z radzieckimi partyzantami, coraz częściej krążącymi po Zasianiu. Dowódcy tych oddziałów nie chcieli uznać placówek Armii Krajowej jako faktycznych gospodarzy terenu, a swoje zadania wykonywali na podstawie rozkazów ze Sztabu Partyzanckiego w Kijowie lub władz NKWD w Moskwie. Rozkazy przewidywały ograniczone współdziałanie z partyzantami AK, a równocześnie zalecały nieokazywanie akowcom informacji, włączanie do własnych jednostek itp. Zdarzały się konflikty pomiędzy placówkami akowskimi, chroniącymi wieś przed Rosjanami rekwirującymi żywność. Sowieci również niejednokrotnie przejmowali zrzucone broni dla AK, dostarczane z Włoch.

Wysocki zabrał ze sobą 4 lotników, ubranych w kombinezony lotnicze i uzbrojonych w stare karabiny typu „Mannlicher”. W czasie rozmowy okazało się że przed wojną spotkali się w Horodcu na Polesiu, skąd pochodził Kunicki, a brat Wysockiego był tam dyrektorem szkoły. Wysocki był ostrożny i nie wyjawiał Kunickiemu wszystkich szczegółów dotyczących katastrofy, ale zapytał o możliwość przerzucenia ich przez front. Kunicki w swoich wspomnieniach „Pamiętnik „Muchy” tak opisuje spotkanie: *Radiotelegrafistce Dusi poleciłem nadać radiogram o następującej treści: Do generała Strokacza: [Gen. mjr Timofiej Strokacz, szef Ukraińskiego Sztabu Ruchu Partyzanckiego] Przyjąłem do oddziału czterech angielskich lotników, strą-*

conych przez Niemców w okolicy Krzeszowa na linii Leżajsk-Nisko, nr jednostki wojskowej i nazwiska proszę sprawdzić. Kunicki. Aby nie narażać życia lotników przeniesiono ich do gajówki Konie, ukrytej w lesie i nie wystawionej na ostrzelanie przez niemieckie samoloty. Storey, indagowany przez Kunickiego w temacie lotu, również nie wyjawiał faktów dotyczących losów Halifaxa. Wymyślił historię o bombardowaniu szybów i zbiorników naftowych w Drohobyczu, ataku myśliwców niemieckich, chęci dołączenia na tereny rosyjskie, uszkodzeniu samolotu i skoku na spadochronach ośmiuosobowej załogi. To, iż byli jednostką do zadań specjalnych pozostało tajemnicą. Stradling imponował wszystkim, ujeżdżając narowistego konia, z którym nikt nie mógł sobie poradzić.

Końcowym efektem działań podjętych przez Kunickiego w sprawie przerzutu lotników był telegram wysłany przez Nikitę Chruszczowa, ówczesnego I sekretarza Komunistycznej Partii Ukrainy do Józefa Stalina. Treść dokumentu przytoczona jest w całości po raz pierwszy. Został on odnaleziony w archiwach rosyjskich przez dr. Paula Lashmara, angielskiego dziennikarza i wykładowcę w City, University of London i przekazany Jennifer Elkin, córce Toma Storey’a, która z kolei udostępniła go Muzeum Ziemi Leżajskiej. Zachowano oryginalną pisownię i czcionki.

Towarzyszu STALINIE

W nocy 24 kwietnia br., 100 km na południowy wschód od Lublina, w strefie zrzuconych nadzorowanej przez oddział ukraińskich

partyzantów SHANGINA i przygotowanej na otrzymanie zrzutu z naszych samolotów, 10 skrzynek ze spadochronami zostało zrzuconych przez niezidentyfikowany samolot. Zawartość składała się z niemieckich pistoletów maszynowych, amunicji, karabinów maszynowych, raket przeciwzołgowych, granatów, radiotelefonów przenośnych, motocykla oraz instrukcji i rozkazów w języku polskim. SHANGIN uważa, że to był samolot angielski.

12 maja br. KUNICKI, dowódca ukraińskiego partyzanckiego oddziału działającego 45 km na południe od Lublin, melduje: „W rejonie Wisły angielski samolot został zestrzelony przez Niemców. Załoga samolotu, oficerowie WARRANT, STOREY i sierżanci HUGHES, FLICCT i KEEN są u mnie i poprosili o wysłanie ich do Moskwy. Wasza decyzja?”

Daliśmy KUNICKIEMU pilny nakaz wybrania lądowiska. Jak tylko będzie gotowe, niezwłocznie przerzucimy angielskich lotników do Kijowa. Zasugerowaliśmy SHANGINOWI, że przy najbliższej okazji powinien przekazać instrukcje i rozkazy w języku polskim do Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Ukrainy.

N. CHRUSZCZOW, maj 1944 roku

Cdn.

Bibliografia:

Stanisław Maria Jankowski, Jerzy Piekarczyk – *Ostatni lot Halifaxa*. Kraków. 1997.

Jennifer Elkin – *Specjalne Przeznaczenie. Tajna wojna załogi Halifaxa 148 eskadry*. Rzeszów 2021. Tłum. Joanna Szymula. Wydane przez Stowarzyszenie Przyjaciół Tarnogóry

Kopia telegramu N. Chruszczowa do J. Stalina (j. angielski, rosyjski, polski). Tłum. Roman Federkiewicz – Archiwum Muzeum Ziemi Leżajskiej

Roman Federkiewicz
Muzeum Ziemi Leżajskiej

Dzień dziecka

w Muzeum Ziemi Leżajskiej

Tegoroczne obchody Dnia Dziecka w Muzeum Ziemi Leżajskiej miały nieco inną oprawę niż w latach ubiegłych. Odbyły się w dniach 1-4 czerwca. Główną atrakcją była gra muzealna „Muzealny Detektyw”, łącząca w sobie zarówno elementy zabawowe, jak i edukacyjno-poznawcze. W jej trakcie uczestnicy, korzystając z przygotowanych kopert z zadaniami, poszukiwali wskazówek, zdobywali informacje, rozwiązywali różnego rodzaju zadania, odkrywali tajemnice kompleksu muzealnego, a także poznawali historię i tradycje miasta oraz regionu. Gra była połączona z bezpłatnym zwiedzaniem poszczególnych wystaw.

1 i 2 czerwca w grze uczestniczyły osoby indywidualne (dzieci z rodzicami), mogące w razie trudności liczyć na pomoc przewodników. W każdej kopercie po zaliczeniu zadania znajdował się fragment układanki, która po skompletowaniu wszystkich elementów była rozwiązaniem końcowym gry (fotografia Dworu Starościńskiego). Każdy z uczestników otrzymał na koniec pamiątkowy imienny dyplom, upominki i słodycze. Łącznie w tych dniach w grze uczestniczyły 82 osoby.

Dni kolejne, tj. 3 i 4 czerwca przeznaczone były dla grup zorganizowanych – placówek oświatowych. Dzieci znajdując kolejne ko-

perty z zadaniami, rozwiązywały je, kompletując z liter hasło finalne: „Muzeum Ziemi Leżajskiej”. Każda klasa również otrzymała pamiątkowy dyplom uczestnictwa i słodycze. Do muzeum przybyło 152 uczestników ze Szkół Podstawowych nr 1 i nr 2 w Leżajsku oraz Zespołu Szkół w Sokolowie Małopolskim.

Muzeum dziękuje ofiarodawcom upominków i słodyczy: Powiatowi Leżajskiemu, Miastu i Gminie Nowa Sarzyna, Gminie Kurylówka i Podkarpackiemu Centrum Hurtowemu AGROHURT S.A. w Rzeszowie.

MZL

NOC MUZEÓW 2024

25 maja br. w Muzeum Ziemi Leżajskiej odbyła się Noc Muzeum. Jest to jedyna taka możliwość w roku, gdzie można odkrywać muzea pod osłoną nocy.

Do dyspozycji zwiedzających były udostępnione ekspozycje muzealne zarówno stałe jak i czasowe. Podczas zwiedzania była możliwość udziału w warsztatach zabawkarskich, podczas których uczestnicy rodzinnie wykonywali drewnianą zabawkę.

W trakcie wydarzenia atrakcją dodatkową był wykład Romana Federkiewicza (historyka muzeum) wraz z projekcją filmu z rekonstrukcją pacyfikacji Leżajska z 28

maja 1943 roku. Ponadto do momentu zamknięcia progów muzeum przybyli goście mieli także możliwość uczestnictwa w grze plenerowej „Muzealny detektyw”, w której uczestnicy poprzez rozwiązywanie zawiłych zadań i zagadek poznawali historię naszego regionu.

MZL

MZL OTRZYMAŁO DOFINANSOWANIE

na organizację
Festiwalu Kultury
Lasowiackiej

Festiwal
Kultury
Lasowiackiej

28 maja w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie odbyło się spotkanie w celu podpisania umów z operatorami wydarzeń IV Festiwalu Kultury Lasowiackiej. Muzeum Ziemi Leżajskiej na ten cel pozyskało 20.100 zł i jest jednym z operatorów festiwalu na mapie województwa podkarpackiego.

Umowa na sfinansowanie wydarzenia podpisana została pomiędzy dyrektorem muzeum Jackiem Kwiecińskim a dyrektorem Wojewódzkiego Domu Kultury w Rzeszowie Damianem Drągiem.

Umowę podpisano w obecności wice-marszałek województwa podkarpackiego

Ewy Draus, radnej Sejmiku Województwa Podkarpackiego Kamili Piech oraz Mateusza Wernera, kierownika oddziału dziedzictwa i projektów kulturalnych Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego.

Wydarzenie odbędzie się w wielu miejscowościach na terenie województwa pod-

karpackiego. Edycja w Leżajsku zrealizowana przez muzeum odbędzie się 21 lipca 2024 r. (niedziela).

Plenerowy festiwal będzie wyśmienitą okazją do poznania kultury Lasowianków, wzięcia udziału w licznych warsztatach, konkursach, ale też do wsłuchania się w piękno muzyki ludowej i posmakowania regionalnych przysmaków przygotowanych z naturalnych produktów.

Już wkrótce przedstawiony zostanie harmonogram wydarzeń. MZL zachęca do śledzenia strony lasowiacki.pl, profili społecznościowych na Facebooku: Festiwal Kultury Lasowiackiej oraz Muzeum Ziemi Leżajskiej.

Tegorocznymi Partnerami Festiwalu są: Tarnobrzeski Dom Kultury, Samorządowy Ośrodek Kultury w Nowej Dębie, Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym, Centrum Winklarniarskiego MOK w Rudniku nad Sanem, Muzeum Ziemi Leżajskiej, GCK w Ulanowie, MDK Kolbuszowa, Ośrodek Garncarski w Medyni Głogowskiej, Miejski Dom Kultury w Stalowej Woli, Miejsko-Gminny Ośrodek w Baranowie Sandomierskim oraz Gminny Ośrodek Kultury w Gorzycach.

MZL

INFORMACJA

Od 1 czerwca do 31 sierpnia 2024 r. Muzeum Ziemi Leżajskiej będzie otwarte codziennie przez 7 dni w tygodniu.

10. LEŻAJSKI BIEG ZOŚKI TUROSZ

25 maja odbył się „10. Leżajski Bieg Zośki Turosz”. Głównym organizatorem było Miasto Leżajsk, a Powiat Leżajski jednym ze współorganizatorów. W biegach na dystansach 15 km oraz 3 km i 500 m dla dzieci wzięło udział łącznie ponad pięciuset uczestników.

Wszyscy uczestnicy otrzymali okolicznościowe medale, a najmłodszy uczestnicy pakiet startowy podkreślający 10 bieg jubileuszowy oraz skorzystali z przygotowanych atrakcji w oczekiwaniu na rozdanie pucharów i losowanie nagród.

W biegu głównym na 15 km uczestnikami byli w większości zawodnicy, którzy już po raz dziesiąty brali udział w zawodach.

Zwycięzcom puchary wręczyli: Burmistrz Leżajska Krzysztof Trębacz, Członek Zarządu Powiatu Leżajskiego Wanda Rakszawska-Stopyra i wiceprezes ZPOW HORTINO Leżajsk Dariusz Zygmunt.

Odbyło się również losowanie nagród wśród zawodników wszystkich trzech biegów.

Organizatorzy dziękują sponsorom oraz wszystkim, którzy pomogli w organizacji dziesiątej edycji biegu Zośki Turosz w Leżajsku.

ML

Zwycięzcy biegu „O Puchar Burmistrza Leżajska” w kategorii Open 15 km:

Kobiety:

I miejsce – Iwona Górowska (Sanok) – 1:08:19.0 min
 II miejsce – Anna Koryl (Magielnica) – 1:11:29.6 min
 III miejsce – Aneta Rachwał (Grodzisko Dolne) – 1:15:03.2 min

Mężczyźni:

I miejsce – Adam Rybiński (Rzeszów) – 55:33.1 min
 II miejsce – Grzegorz Czyż (Bogumilowice/Tarnów) – 57:59.9 min
 III miejsce – Dariusz Piędel (Łętownia) – 59:41.2 min

Zwycięzcy biegu „O Puchar Burmistrza Leżajska” w kategorii Nordic Walking 15 km:

Kobiety:

I miejsce – Marta Sawicka (Krościenko Wyżne) – 1:45:59.5 min
 II miejsce – Katarzyna Gładysz (Rzeszów) – 1:56:58.8 min
 III miejsce – Elżbieta Trojan (Leżajsk) – 1:56:59.4 min

Mężczyźni:

I miejsce – Witold Zych (Krosno) – 1:38:52.1 min
 II miejsce – Piotr Gudź-Kiciński (Przemysł) – 1:40:32.2 min
 III miejsce – Marek Pasierb (Rzeszów) – 1:42:05.5 min

Najlepszy zawodnik Miasta Leżajsk:

Kobieta: Beata Niemczyk
Mężczyzna: Artur Ostrowski

I Runda Pucharu Okręgu Rzeszowskiego w Łucznictwie z sukcesem dla KS „Igła” Jelna

8 czerwca w Jelnej odbył się turniej rangi I rundy Pucharu Okręgu Rzeszowskiego w łucznictwie. Organizatorami imprezy byli: Rzeszowski Okręgowy Związek Łuczniczy, Klub Sportowy „Igła” Jelna oraz Miasto i Gmina Nowa Sarzyna. W wydarzeniu wzięło udział ponad 110 zawodników z całego województwa podkarpackiego. Była to już druga tego typu impreza zorganizowana w regionie. Klub Sportowy „Igła” reprezentowała grupa 11 łuczników.

Najmłodszy ze startujących – Franciszek Kozyra, zajął 1 miejsce w kategorii dzieci młodsze, deklasując rywali imponującym wynikiem 339 pkt na 360 możliwych (średnia 9.42 pkt/strzał). Nie można zapomnieć o pozostałych zawodnikach „Igły”, którzy uplasowali się na następujących miejscach:

■ Wojciech Zygmunt – 4 miejsce kat. dziecko młodsze; ■ Robert Kula – 4 miejsce kat. open barebow; ■ Hubert Ilasz – 6 miejsce, kat. Junior młodszy; ■ Tomasz Ziemacki – 7 miejsce, kat. Młodziak; ■ Filip Maruszak – 8 miejsce, kat. Młodziak; ■ Lena Kula – 9 miejsce, kat. junior młodszy; ■ Maja Ilasz – 10 miejsce, kat. junior młodszy; ■ Dariusz Kozyra – 9 miejsce kat. open łuk bloczkowy;

■ Baran Amelia – 20 miejsce kat. młodzik; ■ Baran Martyna – 23 miejsce kat. młodzik.

Następnego dnia trójka zawodników z Jelnej: Lena Kula, Filip Maruszak i Franciszek Kozyra wybrała się na Górny Śląsk, na V Puchar Rudy Śląskiej. W wyniku rywalizacji Franciszek Kozyra (ponownie w ciągu jednego weekendu) zajął 1 miejsce, Lena Kula – 11 a Filip Maruszak – 14.

Serdecznie gratulujemy wszystkim startującym i życzymy dalszych sukcesów sportowych.

Paweł Wiśniewski

lipiec 2024

imprezy kulturalne

XXXIII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MUZYKI ORGANOWEJ I KAMERALNEJ

Termin: czerwiec-sierpień

Komitet Organizacyjny Festiwalu: Miasto Leżajsk, Powiat Leżajski, Gmina Leżajsk, Miasto i Gmina Nowa Sarzyna, Klasztor OO. Bernardynów w Leżajsku, Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku

Biuro Organizacyjne Festiwalu: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku, Dyrektor MCK w Leżajsku Ireneusz Wołek – Dyrektor Biura Organizacyjnego, Dyrektor Artystyczny Festiwalu Józef Serafin, profesor Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie, a także profesor i kierownik Katedry Organów Akademii Muzycznej w Krakowie.

Opis: Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej odbywa się w okresie letnim każdego roku w leżajskiej Bazylice Ojców Bernardynów od 33 lat. Corocznie bierze w nim udział kilkudziesięciu artystów światowej sławy z kraju i zagranicy. Barokowe organy w Leżajsku uznawane są za jedne z najdoskonalszych w Europie. Wstęp na wszystkie festiwalowe koncerty jest bezpłatny. Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość zmian w harmonogramie. Festiwal jest dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Muzyka”.

Harmonogram koncertów XXXIII MFMOiK – lipiec

1 lipca (godz. 19.00)

Część organowa: Józef Serafin

Część kameralna: Flutissima & harp

8 lipca (godz. 19.00)

Część organowa: Roman Perucki

Część kameralna: Marimbazzi Duo

zespół w składzie: Jakub Kołodziejczyk, Paweł Dyyak

15 lipca (godz. 19.00)

Recital organowy: Daniel Roth (Francja)

22 lipca (godz. 19.00)

Część organowa: Julian Gembalski

Część kameralna: Klaudiusz Baran

29 lipca (godz. 19.00)

Część organowa: Artur Szczerbinin

Część kameralna: Hélène Quartet

5 sierpnia (godz. 19.00)

Recital organowy: Martin Schmeding (Niemcy)

WAKACJE Z KULTURĄ

Termin: lipiec

Miejsce: Gmina Grodzisko Dolne

Organizator: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym

Opis: Ośrodek Kultury na sezon letni przygotowuje ofertę zajęć dla dzieci i młodzieży. Będą to m.in. zajęcia plastyczne, muzyczne, taneczne i rekreacyjne.

WAKACJE Z KULTURĄ – WYCIECZKI, PLENERY, KONKURSY, KONCERTY

Termin: lipiec-sierpień

Miejsce: Ośrodki Kultury w Biedaczowie, Brzózcie Król., Chałupkach Dębnińskich, Dębnie, Giedlaro-

wej, Piskorowicach, Wierzawicach, Hucisku, Ruchowie i Starym Mieście

Organizatorzy: Ośrodki Kultury w poszczególnych miejscowościach

Opis: Zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży pozostającej w domach w czasie wakacji.

ŚWIĘTO KWITNĄCEJ LIPY W PRZYCHOJCU

Termin: 7 lipca

Miejsce: stadion sportowy w Przychojcu

Organizatorzy: Organizacje społeczne wsi Przychojec, GOK Gminy Leżajsk

Opis: Piknik plenerowy dla rodzin, połączony z występami zespołów artystycznych, konkursami oraz atrakcjami dla dzieci i dorosłych. Na zakończenie odbędzie się zabawa taneczna.

ŚWIĘTO KWITNĄCEJ LIPY W PRZYCHOJCU

Termin: 7 lipca

Miejsce: stadion sportowy w Przychojcu

Organizatorzy: Organizacje społeczne wsi Przychojec, GOK Gminy Leżajsk

Opis: Piknik plenerowy dla rodzin, połączony z występami zespołów artystycznych, konkursami oraz atrakcjami dla dzieci i dorosłych. Na zakończenie odbędzie się zabawa taneczna.

BIESIADA WIEJSKA W PISKOROWICACH

Termin: 14 lipca 2024 r.

Miejsce: plac przy OK w Piskorowicach

Organizatorzy: OK Piskorowice, Sołtys, Radni, organizacje społeczne wsi Piskorowice, GOK

Opis: Piknik plenerowy dla rodzin, połączony z występami zespołów artystycznych, konkursami oraz atrakcjami dla dzieci i dorosłych.

FESTIWAL KULTURY LASOWIACKIEJ

Termin: 14 lipca

Miejsce: Park przy Ośrodku Kultury w Grodzisku Miasteczku

Organizator: OK w Grodzisku Dolnym

Opis: Będzie to spotkanie poświęcone twórczości ludowej, zachowaniu tradycji i dawnych obyczajów ze szczególnym uwzględnieniem kultury lasowiackiej. W trakcie pikniku odbędzie się II Przegląd Pieśni Lasowiackich współorganizowany z Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie. Ponadto na scenie zaprezentują się zaproszone zespoły i kapele. Występom artystycznym towarzyszyć będą wystawy rękodzieła ludowego i artystycznego oraz degustacja starodawnych potraw przygotowanych przez KGW z terenu gminy Grodzisko Dolne.

BIESIADA WIEJSKA W PISKOROWICACH

Termin: 14 lipca

Miejsce: plac przy OK w Piskorowicach

Organizatorzy: OK Piskorowice, Sołtys, Radni, organizacje społeczne wsi Piskorowice, GOK,

Opis: Piknik plenerowy dla rodzin, połączony z występami zespołów artystycznych, konkursami oraz atrakcjami dla dzieci i dorosłych.

FESTIWAL RADOŚCI – PRZEGLĄD KABARETÓW AMATORSKICH

Termin: 21 lipca 2024 r.

Miejsce: OK w Dębnie

Organizatorzy: OK Dębno, KGW i OSP Dębno, GOK

Opis: Piknik plenerowy dla rodzin, połączony z występami zespołów artystycznych, konkursami oraz atrakcjami dla dzieci i dorosłych.

RODZINNY PIKNIK MUZYCZNY

Termin: 27 lipca

Miejsce: Park przy OK w Grodzisku Miasteczku

Organizator: OK w Grodzisku Dolnym

Opis: Koncert Grodziskiej Orkiestry Dętej i zespołu „Garage”. Gry i zabawy dla dzieci. Grodziska Potańcówka.

ŚWIĘTO WSI HUCISKO

Termin: 28 lipca 2024 r.

Miejsce: stadion sportowy w Hucisku

Organizatorzy: Organizacje społeczne wsi Hucisko, OK Hucisko, GOK

Opis: Piknik plenerowy dla rodzin, połączony z występami zespołów artystycznych, konkursami oraz atrakcjami dla dzieci i dorosłych.

IV WIECZÓR PAPIESKI

Termin: 28 lipca

Miejsce: przystań przy Sanie

Organizator: OSP im. Józefa Szczęsnego w Kuryłównie

Opis: Wieczór Papieski – „Wypłyn na głębie”. W programie montaż słowno-muzyczny oraz wysłuchanie oryginalnych kazań św. Jana Pawła II. Ochotnicza Straż Pożarna im Józefa Szczęsnego w Kuryłównie gorąco zaprasza do udziału w tym wydarzeniu.

imprezy sportowe

ZAWODY TOWARZYSKIE I REGIONALNE W SKOKACH PRZEZ PRZESZKODY

Termin: 5-7 lipca

Miejsce: Hipodrom KJ „Equistro” w Wierzawicach

Organizator: KJ „Equistro” Wierzawice

Uczestnicy: Zawodnicy i konie zarejestrowani w PZJ lub WZJ.

XIV MEMORIAŁ IM. JÓZEFA HAJDASZA W PIŁCE NOŻNEJ

Termin: 7 lipca

Miejsce: Stadion LKS Złotsan w Kuryłównie

Organizator: Ludowy Klub Sportowy „Złotsan” w Kuryłównie

Opis: W rozgrywkach piłki nożnej udział weźmie osiem drużyn.

XIV MEMORIAŁ IM. JÓZEFA HAJDASZA

Termin: 7 lipca

Miejsce: Stadion sportowy w Kuryłównie

Organizator: Tadeusz „Uli” Rauza, LKS Złotsan, GOK

z Ireneuszem Wołkiem
(podróż 125)

Amazonia

Cz. 2 Ta część jest kontynuacją 77 odcinka.

Wieczór w Amazonii

Od kilku dni przemierzamy brazylijską część Amazonii. Dopływamy do Juma Eco Lodge nad rzeką Parana do Mamori, jedną z tysięcy dopływów wielkiej Amazonki. Witają nas dwa pływające baraki i kilka drewnianych domków na wzniesieniu. Nawet słońce ucieszyło się z naszego przyjazdu.

Tego nam trzeba było – skromny, ale pyszny obiad. Ryba, fasola, ryż i sałatka. Jak się później okazało, to brazylijski obiadowy standard.

Nie tracimy czasu. Krótki rekonesans okolicy i drink sporządzony na bazie białego rumu. W końcu jesteśmy w Brazylii.

Szybko wpadamy na pomysł, aby zmyć z siebie podróżny kurz w czarnych wodach rzeki, która swym składem przypomina nasze torfowiska. Przezroczywością też nie może się poszczycić. Z trudem, dostrzegamy własne ręce i nogi. Dziwne uczucie. Szkoda tylko, że dopiero po kąpeli dowiadujemy się, że rzeka pełna jest piranii. Podobno nie są groźne dla człowieka. Ale czy weszlibyśmy do wody wiedząc, że są tak blisko nas?

Jak się okazuje, tutaj w wodzie, może – szczególnie na mężczyzn – czekać znacznie groźniejsza ryba zwana *pacu*. To kuzyn piranii, żywiący się spadającymi do wody orzechami. Żeruje w pobliżu drzew. Znotowano już przypadki, kiedy ryba zaatakowała męskie genitalia.

W ciągu kilku minut ulewa zmieniła okoliczny krajobraz. Jesteśmy tutaj w marcu, najbardziej deszczowym miesiącu w roku, ze średnią opadów 400 mm. Dla porównania w lipcu – najbardziej deszczowym mie-

siącu w Polsce – spada 70 mm. Jest różnica i to się czuje.

Ale program jest programem i niezależnie od pogody musimy go realizować. Płyniemy na połów piranii.

Szybko okazało się, że wszystkie przeciwdeszczowe płaszcze są mało przydatne. Z deszczem trzeba się pogodzić i wcale nie jest to trudne, zważywszy na dosyć wysoką temperaturę. Jest mokro, ale ciepło.

Nasz przewodnik – krępy, niewysoki Indianin – Shelton – przygotowuje kawałki surowego mięsa na przynętę dla piranii. Wystarczył kawałek kija, żyłki i koniecznie stalowy przypon, by łowy okazały się skuteczne. I tak co kilka minut na naszej łodzi łąduje złowiona pirania.

Z powodu bardzo ostrych zębów, grupowego atakowania ofiary i dużej żarłoczności, w powszechnej opinii piranie uwa-

żane są za groźne drapieżniki słodkich wód Ameryki Południowej. Jednak odżywiają się głównie chorymi rybami i padliną, spełniając w wodach funkcję „czyszcicieli”. W sytuacji braku pokarmu i dużego zagęszczenia populacji mogą atakować większe ryby, a nawet kręgowce. To jednak, że piranie atakują ludzi, jest mocno przesadzone, o czym przekonał się kilka godzin temu kąpiąc się w Amazonce. Problem może się jednak zrodzić, kiedy mamy rany na ciele. Wówczas piranie mogą zaatakować, a ich natarcie może być bardzo bolesne. Z reguły są jednak bardzo bojaźliwe i raczej unikają konfrontacji z większymi od siebie stworzeniami. W końcu jedna z piranii pokazała przysłowiowe zęby i ugryzła mnie w palec pozostawiając idealny zarys szczęki. Podobno takie szarpane rany się trudno goją.

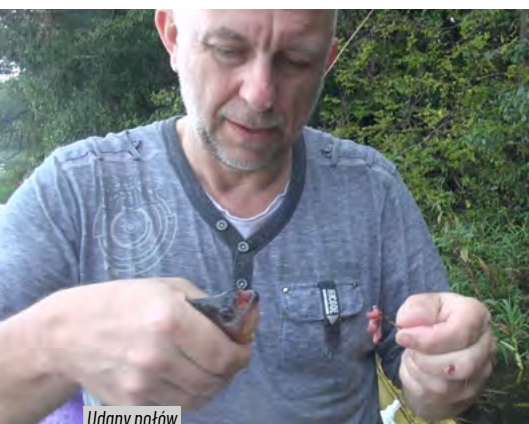

Tropikalna ulewa

Nasza baza w której spędzimy kilka dni

Udany połów

Idealny zarys szczęk

Kawalki mięsa na przynęte

Szacuje się, że w Amazonii żyje ok. 30 milionów gatunków roślin i zwierząt. Na jednym hektarze lasu znajduje się więcej odmian roślin niż w całej Ameryce Północnej. Zaledwie jedno drzewo może być domem dla ok. 80 gatunków mrówek – dwa razy więcej niż w całej Anglii. Największe zwierzę mieszkające w Amazonii to manat karaibski: osiąga ponad 3 metry długości i może ważyć nawet tonę. Razem z nim w amazońskich wodach pływa największa ryba słodkowodna na świecie. Jest to Arapaima, która osiąga 2,5 m długości i ćwierć tony wagi. Jej łuski nie są w stanie przegryźć nawet piranie. Tutaj też, charakterystyczny dla tych wód jest węgorz elektryczny. Zdarza się, że w głąb Amazonki zapuszczają się również ryby słonowodne, na przykład rekiny. Były one widziane w okolicy peruwiańskiego Iquitos, czyli aż 4 tysiące kilometrów od oceanu. Po-

nadto w Amazonii można spotkać bardzo rzadki gatunek żab oraz takie zwierzęta jak: pumy, papugi, kapibary i tapiry.

Źródła Amazonki odkryte były już w 1499 roku przez włoskiego podróżnika Amerigo Vespucci, a następnie przez Hiszpana Vincenta Pinzona. Jednakże najprawdopodobniej dopiero w 1541 roku dominikanin Gaspar de Carvajal, płynąc ze źródła u podnóża Andów do ujścia, odkrył Amazonkę. Według najczęściej podawanej długości, od Amazonki dłuższy jest Nil o 453 km. Jednak trwa cały czas spór. Niektórzy badacze upierają się, że Amazonka ma około 7 tysięcy kilometrów długości, co czyniłoby ją najdłuższą rzeką na świecie. Głównym powodem jest lokalizacja źródeł, które znajdują się w niedostępnym terenie. Długość rzeki zmienia się również w zależności od stanu wód np. podczas pory deszczowej.

Wieczorem wracamy do naszej bazy. Ale to nie koniec dzisiejszej przygody. Kiedy zapada ciemność, ruszamy na bezkrwawą łowę. Już dawno nie widzieliśmy tak ciemnej nocy.

Jednak światło latarki wystarczyło, by sprawne oko przewodnika dostrzegło błyszczące ślepie kajmana. Potem zdecydowany chwyt i kajman jest na łodzi.

To kajman okularowy. Można go poznać po charakterystycznym kościstym tworze pomiędzy oczami, przypominającym poprzeczkę okularów. Dorosły osobnik jest ciemnonoślikowy. Młode kajmany są żółte z ciemnymi plamami na ciele i ogonie. Samce dorastają do 2,5 metra długości, samice są znacznie mniejsze, mają ok 1,5 m. Kajmany nie są wybredne. Żywią się rybami, płazami, gadami, ptakami oraz ssakami. Młode osobniki: wodnymi bezkręgowcami, owadami, mięczakami i skorupiakami. Gatunek ten po raz pierwszy opisał w 1758 roku szwedzki przyrodnik Linneusz. Szacuje się, że populacja tego gatunku wynosi ponad milion osobników.

Późno w nocy wracamy do naszej bazy. Jeszcze kolacja z piranii, które złowiliśmy. Co prawda mięsa na tych rybach nie jest dużo i potrzeba dużo cierpliwości w wyciąganiu ości, ale jest smaczne – szczególnie z kropelką soku z cytryny.

Tekst, zdjęcia - Ireneusz Wołek

Zapraszam do obejrzenia filmów na You Tube: Brazylia cz.2.

Kąpiel wśród piranii

ZAREKLAMUJ SIĘ

w Kurierze Powiatowym

TEREN ROZPOWSZECHNIANIA:
powiat leżajski:
miasto Leżajsk, gmina Leżajsk,
miasto i gmina Nowa Sarzyna,
gmina Grodzisko Dolne,
gmina Kuryłówka

NAKŁAD: 3000 egz.

format A4 – 280 zł brutto
format 1/2 A4 – 140 zł brutto
format 1/4 A4 – 70 zł brutto

KONTAKT: 17 240 45 72

Archiwalne wydania miesięcznika Kuriera Powiatowego
znajdziesz na:
<https://www.starostwo.lezajsk.pl/kurier-powiatowy/>

OGŁOSZENIE PŁATNE

DREWNO OPAŁOWE

**KOMINKOWE ■ CIĘTE
ŁUPANE ■ METRY**

**BUK ■ BRZOZA
OLCHA ■ SOSNA**

TRANSPORT GRATIS!

**tel. 17 243 27 71
tel. 604 415 609**

Hucisko 216

MATERACE
GREGOR

Bo życie zaczyna się w łóżku

Powiedz jak śpisz, a zrobię materac dla Ciebie!

INDYWIDUALNE ZAMÓWIENIA
MATERACE NA KAŻDY WYMIAR
NAPRAWA MATERACY
WYMIANA POKROWCÓW

 609 212 799

 Grodzisko Nowe 365
37-306 Grodzisko Dolne

FABRYKA ROZWOJU
I KARIERY

Rozkręć swoją firmę z FRIK!

Chcesz zwiększyć swoją **sprzedaż** i **zyski**?

Chcesz pozyskać **nowych klientów**?

Chcesz być rozpoznawalny **na rynku lokalnym**?

Skorzystaj z naszych usług i bądź widoczny dla swoich klientów!

1

Opracujemy konkretny
plan działania

dopasowany do Twojego celu!

2

Przygotujemy profesjonalne
materiały:

- ↑ zdjęcia
- ↑ grafiki
- ↑ rolki
- ↑ filmy promocyjne

3

Wdrożymy strategię
w życie!

Skontaktuj się z nami **sprawdź ofertę!**